

Zbornik sudske prakse

MIŠLJENJE NEZAVISNOG ODVJETNIKA
PEDRA CRUZA VILLALÓNA
od 2. srpnja 2015.¹

Predmet C-245/14

Thomas Cook Belgium NV
protiv
Thurner Hotel GmbH

(zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio Handelsgericht Wien (Austrija))

„Područje slobode, sigurnosti i pravde – Suradnja u građanskim stvarima – Uredba (EZ) br. 1896/2006 – Postupak za europski platni nalog – Članak 20. stavak 2. – Preispitivanje europskog platnog naloga nakon isteka roka za podnošenje prigovora – Lažne ili netočne informacije – Nenadležnost suda koji izdaje europski platni nalog – Pojam „izvanredne okolnosti““

1. Ovaj predmet Sudu daje mogućnost da se praktično prvi put izjasni o pojmu „izvanredne okolnosti“ iz članka 20. stavka 2. Uredbe br. 1896/2006². Konkretno, želi se utvrditi je li u okviru postupka za europski platni nalog eventualna nenadležnost suda koji izdaje europski platni nalog, do koje je došlo zbog mogućeg sporazuma o nadležnosti sklopljenog između stranaka, a koji nije naveden u obrascu zahtjeva za nalog, s obzirom na to da je riječ o „izvanrednoj okolnosti“, osnova za preispitivanje tog naloga ako je dužnik očito imao mogućnost pravodobno uložiti prigovor protiv navedenog naloga, a to nije učinio.

I – Pravni okvir

2. Uvodna izjava 25. Uredbe br. 1896/2006 glasi kako slijedi:

„Nakon isteka vremenskog roka za podnošenje prigovora, u određenim izvanrednim slučajevima tuženik bi trebao imati pravo zahtijevati preispitivanje europskog platnog naloga. U izvanrednim slučajevima preispitivanje ne bi trebalo značiti da je tuženiku dana druga prilika za osporavanje tražbine. Tijekom postupka preispitivanja, osnovanost tražbine ne bi trebalo procjenjivati izvan osnova koji proizlaze iz izvanrednih okolnosti na koje se poziva tuženik. Ostale bi izvanredne okolnosti mogle uključivati slučajeve u kojima se europski platni nalog temelji na lažnim informacijama koje su navedene u obrascu zahtjeva.“

1 — Izvorni jezik: španjolski

2 — Uredba (EZ) Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uvođenju postupka za europski platni nalog (SL L 399, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 7., str. 94.). U rješenju Novontech-Zala (C-324/12, EU:C:2013:205) Sud je već ocijenio da nepoštovanje roka za ulaganje prigovora na europski platni nalog zbog protupravnog postupanja zastupnika tuženika ne daje mogućnost preispitivanja tog platnog naloga jer se takvo nepoštovanje roka ne može smatrati izvanrednim okolnostima u smislu članka 20. stavka 2. Uredbe br. 1896/2006. U presudi eco cosmetics i Raiffeisenbank St. Georgen (C-119/13 i C-120/13, EU:C:2014:2144) Sud je ocijenio da se postupak iz članka 20. navedene uredbe ne primjenjuje ako europski platni nalog nije bio dostavljen na način koji zadovoljava minimalne zahtjeve utvrđene u člancima 13.-15. navedene uredbe.

3. Članak 16. navedene uredbe, pod naslovom „Osporavanje europskog platnog naloga“, utvrđuje sljedeće:

„1. Tuženik može uložiti prigovor na europski platni nalog pred sudom porijekla koristeći se standardnim obrascem F koji je utvrđen u Prilogu VI., koji mu se dostavlja zajedno s europskim platnim nalogom.

2. Prigovor se šalje unutar 30 dana od dostave naloga tuženiku.

3. Tuženik u prigovoru navodi da osporava tražbinu, ali nije obvezan navesti razloge za to.

4. Prigovor se predaje u papirnatom obliku ili putem bilo kojeg drugog komunikacijskog sredstva, uključujući elektroničkog, koje prihvaća država članica porijekla i koje je na raspolaganju sudu porijekla.

[...].“

4. U članku 20. navedene uredbe, pod naslovom „Preispitivanje u izvanrednim slučajevima“, navodi se sljedeće:

„1. Nakon isteka roka iz članka 16. stavka 2., tuženik ima pravo podnijeti zahtjev za preispitivanje europskog platnog naloga pred nadležnim sudom u državi članici porijekla u slučaju kada:

(a)

- i. je platni nalog dostavljen na jedan od načina iz članka 14.; i
- ii. bez tuženikove krivnje dostava nije izvršena u roku koji bi mu omogućio da pripremi obranu;

ili

(b) ne svojom krivnjom, tuženik je bio spriječen uložiti prigovor na tražbinu zbog više sile ili zbog izvanrednih okolnosti,

pod uvjetom da u svakom slučaju postupi bez odgađanja.

2. Nakon isteka roka iz članka 16. stavka 2., tuženik također ima pravo zahtijevati provjeru europskog platnog naloga pred nadležnim sudom u ishodišnoj državi članici gdje je platni nalog očigledno krivo izdan, uzimajući u obzir zahtjeve koje propisuje ova Uredba, ili zbog izvanrednih okolnosti.

3. Ako sud odbije tuženikov zahtjev jer ne postoje temelji za preispitivanje iz stavaka 1. i 2., europski platni nalog ostaje pravovaljan.

Ako sud odluči da je preispitivanje opravdano na temelju jednog od razloga iz stavaka 1. i 2., europski platni nalog postaje ništav.“

II – Glavni postupak i prethodna pitanja

5. Žalitelj u postupku *a quo*, Thomas Cook Belgium NV (u daljnjem tekstu: Thomas Cook), putnička je agencija sa sjedištem u Gentu u Belgiji koja pruža različite usluge u turističkom sektoru. Thomas Cook je 3. rujna 2009. s austrijskim društvom Thurner Hotel GmbH (u daljnjem tekstu: Thurner Hotel) sa sjedištem u Söldenu u Austriji sklopio ugovor u kojemu su bili dogovoreni novi uvjeti

njihove suradnje za ljetnu sezonu 2010. Kasnije je Thurner Hotel, koji je pod uvjetima dogovorenima u navedenom ugovoru pružao turistički smještaj u Söldenu, s obzirom na to da Thomas Cook nije platio za te usluge, pred Bezirksgerichtom für Handelssachen Wien (Austrija) zatražio izdavanje europskog platnog naloga protiv belgijske putničke agencije za iznos veći od 15.000 eura. Nadležnost navedenog suda temeljila se na tome da je mjesto izvršenja obveza bilo u Austriji.

6. Društvu Thomas Cook europski platni nalog valjano je dostavljen 26. lipnja 2013. To društvo nije uložilo prigovor u roku od trideset dana utvrđenom u članku 16. stavku 2. Uredbe br. 1896/2006 jer je, kako navodi, bilo zauzeto provjeravanjem osnovanosti spornog platnog naloga u svojim arhivima.

7. Thomas Cook je 25. rujna 2013. pred Bezirksgerichtom für Handelssachen Wien zatražio preispitivanje europskog platnog naloga u skladu s člankom 20. stavkom 2. Uredbe br. 1896/2006. Thomas Cook je ponajprije tvrdio da je navedeni nalog izdao sud koji nije nadležan, s obzirom na to da su opći uvjeti poslovanja dogovoreni između stranaka sadržavali sporazum o nadležnosti u korist sudova u Gentu (Belgija). Smatra da je europski platni nalog bio nepropisno izdan i da ga stoga treba proglasiti ništavim u skladu s člankom 20. stavkom 3. Uredbe br. 1896/2006 zato što nenadležnost suda koji ga je izdao predstavlja osnovu za preispitivanje u skladu s člankom 20. stavkom 2. navedene uredbe.

8. Bezirksgericht für Handelssachen Wien odlukom od 28. listopada 2013. odbio je zahtjev društva Thomas Cook za preispitivanje europskog platnog naloga. Thomas Cook je protiv te odluke o odbijanju pravodobno uložio žalbu pred sudom koji je uputio zahtjev. Tu je žalbu utemeljio na uvodnoj izjavi 25. Uredbe br. 1896/2006, u kojoj se kao „izvanredne okolnosti“ u svrhu članka 20. stavka 2. navedene uredbe izričito navode slučajevi u kojima se europski platni nalog temelji na lažnim informacijama koje su navedene u obrascu zahtjeva. Prema njegovu mišljenju, Bezirksgericht für Handelssachen Wien u ovom predmetu nije uzeo u obzir to da, u skladu s općim uvjetima poslovanja dogovorenima između stranaka, nadležnost nemaju austrijski sudovi, nego sudovi u Gentu (Belgija). Thomas Cook smatra da je navedeni sud morao utvrditi da je europski platni nalog očigledno krivo izdan u smislu članka 20. stavka 2. navedene uredbe.

9. Handelsgericht Wien odlučio je prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

- „1. Treba li Uredbu br. 1896/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o uvođenju postupka za europski platni nalog tumačiti na način da tuženik može podnijeti zahtjev za sudsko preispitivanje europskog platnog naloga na temelju članka 20. stavka 2. Uredbe br. 1896/2006 i kada mu je platni nalog, doduše, uredno dostavljen, ali ga je zbog podataka o nadležnosti u obrascu donio nenadležan sud?
2. U slučaju potvrdnog odgovora na prvo pitanje: postoje li izvanredne okolnosti u smislu članka 20. stavka 2. Uredbe br. 1896/2006, u skladu s uvodnom izjavom 25. Obavijesti Europske komisije COD 2004/0055 od 7. veljače 2006., kada je europski platni nalog donesen na temelju podataka u obrascu koji se naknadno mogu pokazati netočnima, osobito ako o tome ovisi nadležnost suda?“

10. U ovom predmetu pisana očitovanja podnijeli su Thurner Hotel, austrijska vlada, portugalska vlada, Europska komisija i njemačka vlada. Svoje je pisano očitovanje Thomas Cook podnio nakon isteka roka, zbog čega ono nije prihvaćeno. Na raspravi koja je na zahtjev društva Thomas Cook održana 16. travnja 2015. sudjelovala je samo Komisija.

III – Sažetak stajališta stranaka

11. Kao prvo, Thurner Hotel osporava tvrdnje društva Thomas Cook u postupku *a quo* u vezi s tim da navodno nije bilo upoznato s potraživanjem jer mu nisu poslani odgovarajući računi (barem ne u predviđenom roku), zbog čega, kako tvrdi Thomas Cook, nije mogao pravodobno uložiti prigovor. Kao drugo, Thurner Hotel također osporava da su se stranke sporazumjele o dodjeli sudske nadležnosti sudovima u Gentu. U svakom slučaju, u njegovu je zahtjevu za europski platni nalog bilo jasno navedeno da se nadležnost suda kojem je podnio navedeni zahtjev temelji na mjestu izvršenja ugovorne obveze (u skladu s člankom 5. stavkom 1. Uredbe br. 44/2001), čemu je društvo Thomas Cook moglo prigovoriti u roku od trideset dana.

12. Thurner Hotel smatra da se sporna odredba (članak 20. stavak 2. Uredbe br. 1896/2006) treba usko tumačiti. Prema njegovu mišljenju, dopuštanje pozivanja na postupovne iznimke, u skladu s navedenom odredbom, na koje se moglo (i trebalo) pozvati u roku za podnošenje prigovora, bilo bi protivno načelu pravne sigurnosti.

13. Austrijska vlada također zagovara usko tumačenje članka 20. stavka 2. Uredbe br. 1896/2006, prema kojem se „izvanrednom okolnošću“ ne može smatrati ona na koju se dužnik već mogao pozvati u okviru prigovora, s čime se slaže i njemačka vlada. Austrijska vlada smatra da bi samo oni europski platni nalozi koji su očito protupravni ili pribavljeni na prijevaran način trebali biti predmet preispitivanja iz članka 20. stavka 2. navedene uredbe.

14. Portugalska vlada navodi da postoje dva slučaja u kojima članak 20. stavak 2. navedene uredbe dopušta preispitivanje europskog platnog naloga nakon isteka roka za podnošenje prigovora: kao prvo, ako je, uzimajući u obzir zahtjeve iz Uredbe, razvidno da je navedeni platni nalog očigledno krivo izdan, na način da se prilikom njegova izdavanja nisu poštovali zahtjevi valjanosti utvrđeni u Uredbi; i, kao drugo, ako dođe do bilo koje druge izvanredne okolnosti. Portugalska vlada smatra da je svrha roka za podnošenje prigovora iz članka 16. stavka 2. Uredbe br. 1896/2006 omogućiti osporavanje zakonitosti ili valjanosti tražbine koja se namjerava izvršiti, u slučaju da europski platni nalog ispunjava zahtjeve valjanosti utvrđene u navedenoj uredbi. Suprotno tomu, svrha preispitivanja iz članka 20. stavka 2. te uredbe jest spriječiti izvršenje platnih naloga izdanih protivno zahtjevima Uredbe. Prema mišljenju portugalske vlade, izdavanje naloga od nenadležnog suda predstavlja povredu temeljnog zahtjeva valjanosti te bi ga se trebalo moći osporiti i nakon isteka roka navedenog u članku 16.

15. Komisija predlaže da se na prvo prethodno pitanje odgovori potvrdno, na način da je platni nalog krivo izdan ako ga je stvarno izdao međunarodno nenadležan sud, uzimajući u obzir zahtjeve iz Uredbe br. 1896/2006, čime se otvara mogućnost preispitivanja iz njezina članka 20. stavka 2. Na drugo prethodno pitanje trebalo bi odgovoriti utvrđivanjem je li nalog bio „očigledno“ krivo izdan. Kada je riječ o međunarodnoj sudskoj nadležnosti, u većini slučajeva nije „očigledno“ je li sud koji izdaje nalog nadležan ili nije. Međutim, Komisija smatra da bi bilo protivno ciljevima Uredbe kad bi se sudu naložilo da u svakom slučaju detaljno ispituje je li nadležan za izdavanje naloga.

16. Komisija predlaže da se područje primjene članka 20. stavka 2. Uredbe br. 1896/2006 ograniči u skladu s odredbama Uredbe br. 1215/2012³, na način da se europski platni nalog može osporiti i nakon isteka roka za podnošenje prigovora, pod uvjetom da je došlo do povrede odredaba o međunarodnoj sudskoj nadležnosti koje su osobito namijenjene zaštiti slabije stranke u pravnom odnosu ili u slučajevima predviđenima u članku 24. Uredbe br. 1215/2012 (isključiva nadležnost), na koji upućuje članak 45. stavak 1. točka (e) podtočka ii. te uredbe. Nijedan od tih slučajeva ne obuhvaća moguću povredu sporazuma o sudskoj nadležnosti koja je, čini se, u osnovi ovog predmeta, zbog čega se ne može reći da je nalog „očigledno“ krivo izdan.

3 — Uredba (EU) Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL L 351, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 11., str. 289.)

17. Stoga bi, prema Komisiji, trebalo utvrditi postoje li „druge izvanredne okolnosti“ u smislu članka 20. stavka 2. Uredbe br. 1896/2006. Komisija predlaže usko tumačenje tog pojma i njegovo ograničavanje na slučajeve namjernih zloraba postupka za europski platni nalog, što se treba dokazati u svakom pojedinačnom slučaju⁴.

18. Njemačka vlada smatra da ne omogućava svaki netočan ili lažan podatak naveden u obrascu zahtjeva njegovo pobijanje na temelju članka 20. stavka 2. Uredbe br. 1896/2006. Preispitivanje europskog platnog naloga opravdano je jedino ako je, nakon ocjene interesa obiju stranaka, njegovo izvršenje neprihvatljivo („unerträglich“) za jednu od njih. Njemačka vlada osim toga navodi rješenje Novontech-Zala⁵, koje se odnosi na članak 20. Uredbe br. 1896/2006, u kojem je Sud u vezi s rokom od 30 dana za podnošenje prigovora ocijenio da, „u slučaju da je do nepoštovanja roka došlo zbog nepažnje zastupnika tuženika [...], takva situacija, koja se lako mogla spriječiti, ne može predstavljati iznimne ili izvanredne okolnosti u smislu [članka 20. stavka 1. točke (b) i članka 20. stavka 2.]“. Prema mišljenju njemačke vlade, takvu argumentaciju treba primijeniti i onda kada se „izvanrednom okolnošću“ ne smatra ona koju je osoba koja se na nju poziva lako mogla izbjeći. Osim toga, dopuštanje preispitivanja europskog platnog naloga protiv kojeg je prigovor mogao biti pravodobno podnesen (pri čemu, u skladu s člankom 16. stavkom 3. navedene uredbe, za to uopće nije potrebno navesti razloge) prema njezinu je mišljenju protivno ciljevima Uredbe br. 1896/2006 (osobito onima u vezi s brzinom postupka i smanjenjem njegovih troškova).

19. Činjenicu da se podnositelj europskog platnog naloga i druga stranka ne mogu sporazumjeti o međunarodnoj sudskoj nadležnosti njemačka vlada u svakom slučaju ne smatra nečim „iznimnim“ te misli da se Thomas Cook u ovom predmetu podnošenjem prigovora bez većih problema mogao pozvati na nenadležnost suda koji je dostavio nalog. U konačnici, njemačka vlada smatra da je sud koji je na kraju izdao nalog, čak i ako nije međunarodno nadležan, u svakom slučaju nepristran i neovisan sud države članice te da ne postoji razlog zbog kojeg bi on svojom odlukom zanemario ili povrijedio interese društva Thomas Cook.

IV – Analiza

A – Uvodna razmatranja

20. Sud koji je uputio zahtjev postavlja Sudu dva prethodna pitanja. Prvim prethodnim pitanjem pita može li se na temelju članka 20. stavka 2. Uredbe br. 1896/2006 podnijeti zahtjev za preispitivanje europskog platnog naloga koji je zbog podataka o nadležnosti sadržanih u obrascu donio nenadležan sud; drugim prethodnim pitanjem (koje se postavlja samo za slučaj potvrdnog odgovora na prvo prethodno pitanje) želi da se utvrdi predstavlja li u smislu navedene odredbe „izvanrednu okolnost“ to što je nalog donesen na temelju podataka o nadležnosti koji se kasnije mogu pokazati netočnima.

21. Smatram, kao što to predlaže njemačka vlada u svojem očitovanju, da se oba pitanja mogu objediniti u jedno, oblikovano na sljedeći način:

„Treba li članak 20. stavak 2. Uredbe br. 1896/2006, u vezi s njezinom uvodnom izjavom 25., tumačiti na način da postoje ‚izvanredne okolnosti‘ koje tuženiku, kojemu je europski platni nalog uredno dostavljen, omogućavaju podnošenje zahtjeva za njegovo sudsko preispitivanje kada je navedeni nalog donesen na temelju podataka navedenih u obrascu zahtjeva koji se kasnije mogu pokazati netočnima, osobito ako o tome ovisi nadležnost suda?“

4 — Prema njezinu mišljenju, čini se da takva okolnost ne postoji u ovom predmetu, u kojem je Thurner Hotel međunarodnu sudsku nadležnost Bezirksgerichta für Handelssachen Wien temeljio na mjestu izvršenja ugovornih obveza, u skladu s člankom 5. Uredbe br. 44/2001.

5 — C-324/12, EU:C:2013:205

B – Razmatranje pitanja

22. Članak 20. stavak 2. Uredbe br. 1896/2006, pod naslovom „Preispitivanje u izvanrednim slučajevima“, utvrđuje da, „nakon isteka roka iz članka 16. stavka 2., tuženik također ima pravo zahtijevati provjeru europskog platnog naloga pred nadležnim sudom u ishodišnoj državi članici gdje je platni nalog očigledno krivo izdan, uzimajući u obzir zahtjeve koje propisuje ova Uredba, ili zbog izvanrednih okolnosti“, a te bi okolnosti, u skladu s uvodnom izjavom 25. navedene uredbe, na koju se sud koji je uputio zahtjev izričito poziva⁶, mogle uključivati slučajeve u kojima se „europski platni nalog temelji na lažnim informacijama koje su navedene u obrascu zahtjeva“.

23. Stoga smatram da i zahtjev iz samog članka 20. stavka 2. Uredbe br. 1896/2006 prema kojemu mora biti „razvidno“ da je nalog „očigledno krivo izdan“ i navod iz uvodne izjave 25. da „u izvanrednim slučajevima preispitivanje ne bi trebalo značiti da je tuženiku dana druga prilika za osporavanje tražbine“ idu u prilog tezi da primjena sredstva „preispitivanja u izvanrednim okolnostima“ mora biti ograničena. Stoga se u načelu slažem s njemačkom vladom da ne može svaki lažan ili netočan podatak naveden u obrascu zahtjeva opravdati preispitivanje europskog platnog naloga u skladu s člankom 20. stavkom 2. Uredbe br. 1896/2006.

24. Širokoj primjeni sredstva namijenjenog isključivo za iznimne slučajeve suprotstavlja se i samo uređenje postupka za europski platni nalog, koji dužniku općenito pruža samo jednu mogućnost prigovora protiv vjerovnikove tražbine – osporavanje iz članka 16. Uredbe br. 1896/2006 – međutim, upravo je zbog toga za navedeno osporavanje predviđeno vrlo malo formalnih zahtjeva (treba ga zatražiti pisanim putem u roku od trideset dana) i nijedan materijalni zahtjev (nije potrebno navoditi razloge)⁷.

25. Stoga smatram da članak 20. stavak 2., u vezi s uvodnom izjavom 25. navedene uredbe, treba usko tumačiti, s čime se slažu svi intervenijenti koji su podnijeli očitovanja, osim portugalske vlade.

26. To znači da u okolnostima poput predmetnih, kad je riječ o podacima koje je podnositelj naveo u obrascu zahtjeva, ne bi trebala postojati mogućnost preispitivanja ako je dužnik (osobito kad je on poslovni subjekt kao u ovom predmetu) već nakon pregleda uredno dostavljenog europskog platnog naloga mogao utvrditi da su podaci na kojima je sud koji ga je izdao temeljio svoju odluku (odnosno podaci koje je naveo podnositelj) pogrešni, netočni ili lažni. Drugim riječima, slažem se s društvom Thurner Hotel i austrijskom vladom da se lažne ili netočne informacije na koje je dužnik mogao reagirati ulaganjem prigovora ne mogu smatrati „izvanrednim okolnostima“ koje bi predstavljale osnovu za preispitivanje naloga. U konačnici, smatram da se „lažne informacije“ na koje se odnosi uvodna izjava 25. Uredbe br. 1896/2006 moraju ograničiti na one čija se neistinitost ili netočnost pokaže ili koje dužnik utvrdi tek nakon isteka roka iz članka 16. stavka 2. navedene uredbe, o čemu u svakom slučaju odlučuje nacionalni sud.

27. Stoga, kao prijelazni zaključak, smatram da se „izvanrednom okolnošću“, koja dužniku omogućuje podnošenje zahtjeva za preispitivanje europskog platnog naloga u skladu s člankom 20. stavkom 2. Uredbe br. 1896/2006, može smatrati isključivo slučaj u kojem se navedeni nalog temelji na informacijama sadržanima u obrascu zahtjeva koje su se lažnima ili netočnima pokazale nakon isteka

6 — Handelsgericht Wien u tekstu drugog prethodnog pitanja upućuje na „uvodnu izjavu 25. Obavijesti Europske komisije COD 2004/0055 od 7. veljače 2006.“. Smatram da se poziva na Izmijenjeni prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća od 7. veljače 2006. o uvođenju postupka za europski platni nalog (COM (2006) 57 *final*), kojim je u tekst umetnuta uvodna izjava 25. Uredbe koja je sada na snazi.

7 — U skladu s člankom 17. stavkom 1. Uredbe br. 1896/2006, posljedica prigovora u načelu je da se postupak nastavlja pred nadležnim sudovima države članice porijekla u skladu s pravilima odgovarajućeg redovnog građanskog postupka. U okviru navedenog postupka može se, primjerice, raspravljati o pitanju međunarodne sudske nadležnosti, i konkretno, kad je riječ o ovom predmetu, o valjanosti i učincima sporazuma o nadležnosti sklopljenog između stranaka.

roka za podnošenje prigovora, što u svakom slučaju mora dokazati dužnik. Drugim riječima, ako se nalog temelji na informacijama navedenima u obrascu zahtjeva čiju je neistinitost ili netočnost dužnik mogao utvrditi u roku za podnošenje prigovora iz članka 16. stavka 2. navedene uredbe, o čemu odlučuje nacionalni sud, ne postoje „izvanredne okolnosti“ koje su osnova za preispitivanje.

28. Prema mojem mišljenju i zbog razloga koje ću izložiti u nastavku, na drukčiji zaključak ne navodi ni činjenica da nadležnost suda koji izdaje nalog ovisi o lažnim i netočnim informacijama navedenima u obrascu zahtjeva – na što se konkretno poziva Handelsgericht Wien.

29. Kako se navodi u uvodnoj izjavi 16. Uredbe br. 1896/2006, „[n]a temelju informacija koje su navedene u obrascu zahtjeva, sud bi zahtjev [za europski platni nalog] trebao ispitati, uključujući pitanje nadležnosti [...]“, pri čemu nije potrebno da to ispitivanje provede sudac⁸. Među uvjetima koje u skladu s člankom 8. Uredbe br. 1896/2006 mora ispitati sud kojemu je podnesen zahtjev za europski platni nalog, na temelju odgovarajućeg obrasca, nalazi se i međunarodna sudska nadležnost (članak 6. navedene uredbe). U tom smislu, osoba koja ispituje zahtjev za europski platni nalog isključivo utvrđuje je li brojčana oznaka (od trinaest mogućih) temelja sudske nadležnosti koju je podnositelj naveo u obrascu A iz Priloga I. Uredbi br. 1896/2006 vjerojatna s obzirom na odredbe Uredbe br. 44/2001⁹, na koju u pogledu nadležnosti upućuje članak 6. stavak 1. Uredbe br. 1896/2006¹⁰.

30. S druge strane, dužnika se prilikom dostave europskog platnog naloga pomoću obrasca E iz Priloga V. Uredbi br. 1896/2006 obavještava u točki (c), na vizualno uočljiv način, ne samo o tome da može podnijeti prigovor u roku od 30 dana te o posljedicama njegova nepodnošenja nego i o tome da je „[t]aj nalog izdan isključivo na temelju informacija koje je dostavio podnositelj zahtjeva [te da] [s]ud nije provjerio te informacije“.

31. Stoga u ovom predmetu, s obzirom na to da je, kako navodi sud koji je uputio zahtjev, europski platni nalog uredno dostavljen društvu Thomas Cook, treba smatrati da je ono od primitka pismena (trenutak kada počinje teći rok za podnošenje prigovora) znalo da je navedeni nalog izdan isključivo na temelju informacija koje je dostavilo društvo Thurner Hotel na obrascu A iz Priloga I. Uredbi br. 1896/2006. Prema tome, bez obzira na to što iz spisa nije vidljivo je li Thomas Cook stvarno primio kopiju navedenog obrasca A, to belgijsko društvo moglo je pretpostaviti da Thurner Hotel u svojem zahtjevu nije naveo podatak o postojanju sporazuma o nadležnosti sklopljenog između stranaka (budući da je nalog izdao austrijski sud, a ne jedan od sudova u Gentu) te da, načelno, osoba koja je provela ispitivanje na temelju informacija navedenih u obrascu nije nužno imala saznanje o postojanju navedenog sporazuma¹¹.

8 — Štoviše, članak 8. Uredbe br. 1896/2006 čak dopušta da se navedeno ispitivanje provede u obliku automatiziranog postupka.

9 — Konkretno, što se tiče ovog predmeta (u koji nije uključen nijedan potrošač), članak 6. stavak 1. Uredbe br. 1896/2006 utvrđuje da se „[z]a potrebe primjene [te u]redbe nadležnost [...] određuje u skladu s važećim pravilima prava Zajednice, posebno u skladu s Uredbom (EZ) br. 44/2001“. Uredba Vijeća (EZ) br. 44/2001 od 22. prosinca 2000. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL L 12, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 30.) zamijenjena je od 10. siječnja 2015. Uredbom br. 1215/2012, koja nije bila primjenjiva u trenutku nastanka činjenica u ovom predmetu.

10 — Prema Kormannovim riječima, „ispitivanje vjerojatnosti potrebno je samo u usporedbi s podacima koji se odnose na glavnu tražbinu“ (J. M. Kormann, *Das neue Europäische Mahnverfahren im Vergleich zu den Mahnverfahren in Deutschland und Österreich*. Jena: Jenaer Wissenschaftliche Verlagsgesellschaft, 2007., str. 96.).

11 — Treba uzeti u obzir da, u skladu s člankom 7. stavkom 2. točkom (e) Uredbe br. 1896/2006, podnositelj zahtjeva za europski platni nalog u toj fazi samo treba opisati dokaze kojima potkrepljuje tražbinu, tako da je više nego vjerojatno da sud kojem je podnesen zahtjev u trenutku provođenja ispitivanja iz članka 8. nije ni raspolagao ugovorom sklopljenim između stranaka.

32. U tom pogledu, nadalje, smatram da se, s obzirom na to da članak 24. Uredbe br. 44/2001 načelno priznaje prešutni sporazum o nadležnosti ako se tuženik pojavi pred sudom o čijoj se nadležnosti stranke nisu prvotno sporazumjele¹², okolnost da je podnositelj europskog platnog naloga – u očekivanju reakcije dužnika – kao temelj nadležnosti austrijskog suda naveo mjesto izvršenja obveza (članak 5. stavak 1. Uredbe br. 44/2001) nedvojbeno ne može smatrati „lažnom informacijom“ na način iz prethodno navedene uvodne izjave 25.¹³ Kako je Sud već odlučio u vezi s istovjetnim odredbama Konvencije od 27. rujna 1968. o nadležnosti i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (u daljnjem tekstu: Konvencija iz Bruxellesa)¹⁴, „ne postoji razlog povezan s općom strukturom ili ciljevima Konvencije zbog kojeg bi se moglo smatrati da stranke sporazuma o nadležnosti u smislu članka 17. [članka 23. Uredbe br. 44/2001] svoj spor ne smiju dobrovoljno povjeriti drugom sudu, različitom od onog čiju nadležnost predviđa navedeni sporazum“¹⁵.

33. Treba uzeti u obzir i to da puko postojanje takvog sporazuma u općim uvjetima poslovanja ugovorenima između stranaka ne znači da je sporazum valjan prema članku 23. navedene uredbe¹⁶. Ocjena njegove formalne valjanosti u slučaju spora između stranaka zahtijevala bi da sudac koji odlučuje o predmetu obavi detaljnije ispitivanje od onoga koje se provodi u okviru članka 8. Uredbe br. 1896/2006, čak i ako ga se o postojanju takvog sporazuma obavijesti u obrascu zahtjeva za europski platni nalog. Zato smatram da podnositelj tog zahtjeva, u slučaju da sumnja u valjanost ili učinkovitost sporazuma o nadležnosti uključenog u opće uvjete poslovanja, nema obvezu navesti ga u obrascu kojim zahtijeva izdavanje europskog platnog naloga, zato što se o tim aspektima ni u kojem slučaju neće moći raspravljati u okviru postupka za europski platni nalog.

34. Stoga smatram da se u predmetnom slučaju „izvanrednim okolnostima“, koje dužniku omogućavaju podnošenje zahtjeva za preispitivanje europskog platnog naloga u skladu s člankom 20. stavkom 2. Uredbe br. 1896/2006, može smatrati isključivo slučaj u kojem se sporni nalog temelji na informacijama navedenima u obrascu zahtjeva koje su se lažnima ili netočnima pokazale nakon isteka roka za podnošenje prigovora, čak i ako o tome ovisi nadležnost suda, osobito ako je podnositelj propustio navesti navodni sporazum o nadležnosti sklopljen između stranaka.

35. Slijedom navedenog, smatram da na prethodno pitanje koje je postavio Handelsgericht Wien treba odgovoriti na način da se u predmetnim okolnostima članak 20. stavak 2. Uredbe br. 1896/2006, u vezi s njezinom uvodnom izjavom 25., treba tumačiti na način da ne postoje „izvanredne okolnosti“ koje tuženiku kojemu je europski platni nalog uredno dostavljen omogućavaju podnošenje zahtjeva za njegovo sudsko preispitivanje kada je sporni nalog donesen na temelju lažnih ili netočnih podataka navedenih u obrascu zahtjeva, čak i ako o tome ovisi nadležnost suda, osobito ako je podnositelj

12 — Članak 24. navedene uredbe dopušta tužitelju da, unatoč postojanju sporazuma o nadležnosti sklopljenog između stranaka, tužbu podnese sudu različitom od dogovorenog i da tuženik prešutno prihvati nadležnost navedenog suda pojavljujući se pred njim, čime se sporazum o nadležnosti koji su stranke eventualno sklopile valjano stavlja izvan snage (osim u slučajevima isključive nadležnosti u skladu s člankom 22. Uredbe br. 44/2001). U tom je smislu Sud već ocijenio, upravo u vezi s postupkom za europski platni nalog, da se „prigovor na europski platni nalog u kojem se ne osporava nadležnost suda u ishodišnoj državi članici ne može smatrati pojavljivanjem pred sudom na način iz članka 24. Uredbe (EZ) br. 44/2001“, čak i kada je tuženik u prigovoru naveo razloge koji se tiču merituma predmeta (presuda Goldbet Sportwetten, C-144/12, EU:C:2013:393). Općenito u vezi s člankom 24. vidjeti i presudu Cartier parfums-lunettes i Axa Corporate Solutions assurances, C-1/13, EU:C:2014:109, t. 34. i prateće točke.

13 — Uzimajući u obzir i to da Thurner Hotel osporava postojanje sporazuma o nadležnosti na koji se poziva Thomas Cook (vidjeti t. 2. i 3. pisanog očitovanja društva Thurner Hotel).

14 — SL 1972., L 299, str. 32. (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 15., str. 3.), kako je izmijenjena kasnijim konvencijama o pristupanju novih država članica toj konvenciji

15 — Presuda Elefanten Schuh, 150/80, EU:C:1981:148, t. 10. Vidjeti i presudu ČPP Vienna Insurance Group, C-111/09, EU:C:2010:290, t. 21. i prateće točke. Ovdje također treba naglasiti da se članak 35. stavak 1. Uredbe br. 44/2001 ne protivi priznavanju odluke donesene protivno sporazumu o nadležnosti sklopljenom u skladu s člankom 23. te uredbe. Priznavanje se uskraćuje samo onim odlukama koje su donesene protivno odredbama odjeljaka 3. (nadležnost u stvarima koje se odnose na osiguranje), 4. (nadležnost nad potrošačkim ugovorima) i 6. (isključiva nadležnost) iz Poglavlja II. navedene uredbe ili u slučaju predviđenom u članku 72. te uredbe.

16 — U vezi s tim vidjeti P. Mankowski, „Artikel 23 Brüssel I-VO“, u: T. Rauscher (ur.): *Europäisches Zivilprozess- und Kollisionsrecht - EuZPR / EuIPR*. München: Sellier, 2006., str. 411. i sljedeće, osobito t. 16. i prateće točke.

propustio navesti navodni sporazum o nadležnosti sklopljen između stranaka, osim ako dužnik pred nacionalnim sudom može dokazati da je za neistinitost ili netočnost informacija navedenih u obrascu zahtjeva mogao saznati tek nakon isteka roka za podnošenje prigovora utvrđenog u članku 16. stavku 2. navedene uredbe.

V – Zaključak

36. Uzimajući u obzir prethodna razmatranja, predlažem Sudu da Handelsgerichtu Wien odgovori sljedeće:

„Članak 20. stavak 2. Uredbe (EZ) br. 1896/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uvođenju postupka za europski platni nalog, u vezi s njezinom uvodnom izjavom 25., u predmetnim okolnostima treba tumačiti na način da ne postoje „izvanredne okolnosti“ koje tuženiku kojemu je europski platni nalog uredno dostavljen omogućavaju podnošenje zahtjeva za njegovo sudsko preispitivanje kada je sporni nalog donesen na temelju lažnih ili netočnih podataka navedenih u obrascu zahtjeva, čak i ako o tome ovisi nadležnost suda, osobito ako je podnositelj propustio navesti navodni sporazum o nadležnosti sklopljen između stranaka, osim ako dužnik pred nacionalnim sudom može dokazati da je za neistinitost ili netočnost informacija navedenih u obrascu zahtjeva mogao saznati tek nakon isteka roka za podnošenje prigovora utvrđenog u članku 16. stavku 2. navedene uredbe.“